

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003960

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-10-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського № 276-А від 19 грудня 2025 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ma Юйцзяо ..

2. Yujiao Ma

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4794-5792

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 02-12-2025

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11104

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.17, 18.41.45.11, 18.41.51, 18.41.09.15

Тема дисертації:

1. Оперы Вольфганга Амадея Моцарта та Георга Фрідріха Генделя: виконавська специфіка сучасних китайських співаків

2. The Operas of Wolfgang Amadeus Mozart and George Frideric Handel: Specifics of Performance by Contemporary Chinese Singers

Реферат:

1. XVIII століття стало визначною епохою в історії оперного мистецтва, яке не лише характеризується розмаїттям жанрів, стилів та композиторських технік, а й своїм новим підходом до трактування оперних співаків. Видатні композитори цього періоду, насамперед Вольфганг Амадей Моцарт і Георг Фрідріх Гендель, заклали основи оперної традиції, яка залишається актуальною і сьогодні. Проте проблема виконавської інтерпретації цих творів у контексті сучасного китайського вокального мистецтва досі залишається недостатньо дослідженою. Синтез європейської та китайської музичних традицій у виконавській практиці відкриває нові перспективи для музикознавчих досліджень та практичної підготовки вокалістів. Постановки опусів цих двох титанів оперного мистецтва відзначаються складними музичними структурами,

багатогранними сценічними рішеннями та високими вимогами до виконавців. Китайське оперне мистецтво, що має глибокі національні традиції, поступово інтегрується у світовий оперний простір, зокрема через адаптацію європейських оперних творів. Дослідження особливостей виконання знакових опер Вольфганга Амадея Моцарта та Георга Фрідріха Генделя сучасними китайськими вокалістами дозволяє виявити характерні риси цього процесу, що робить тему дисертації актуальною та важливою для сучасних музикознавчих розвідок. Мета дослідження – встановити вокально-сценічну специфіку сучасного китайського оперного мистецтва у контексті інтерпретації оперних творів Вольфганга Амадея Моцарта та Георга Фрідріха Генделя. Об'єкт дослідження – опери Вольфганга Амадея Моцарта та Георга Фрідріха Генделя у китайському оперно-вокальному виконавстві. Предмет дослідження – особливості втілення оперних творів Вольфганга Амадея Моцарта та Георга Фрідріха Генделя у творчості сучасних китайських співаків. Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у практичному внеску до галузі музикознавства, у вивченні оперного жанру в цілому та у комплексному підході до вивчення взаємодії європейської опери XVIII століття із сучасним китайським вокальним мистецтвом. Серед ключових факторів наукової новизни роботи можна виділити музикознавче осмислення жанру опери в контексті китайського вокально-сценічного мистецтва; перше музикознавчо-інтерпретаційне осмислення оперних опусів Вольфганга Амадея Моцарта та Георга Фрідріха Генделя століття крізь призму сценічних виконань на головних оперних сценах китайськими сучасними вокалістами, практичне втілення результатів дослідження у навчальному процесі, адже дослідження виявляє маловідомі аспекти впливу західних музичних форм на китайських виконавців, що допомагає глибше зрозуміти процеси культурного обміну та адаптації у сфері музики. Результати дослідження. У першому розділі дослідження «Формування та розвиток китайської вокальної школи на перетині європейської та китайської виконавських традицій» розглянуто важливі аспекти становлення китайського академічного вокалу у контексті європейської та китайської виконавських шкіл. Підкреслено складність цього процесу, що відбувався під впливом соціокультурних факторів. У підрозділі 1.1. «Вокальне мистецтво XVIII століття у процесі формування китайського академічного співу» акцент зроблено на історичному контексті. Аналізується вплив музичних традицій XVIII століття на розвиток китайського академічного співу. Виокремлено перехідний період, коли китайська музична сцена адаптувала європейські музичні традиції. Проаналізовано історичні аспекти взаємодії китайської музичної культури з європейською. Зокрема, охарактеризовано початкові контакти між китайськими музикантами та європейськими місіонерами, що вплинули на сприйняття та поступове впровадження європейських елементів у китайську виконавську традицію. Визначено етапи адаптації, включаючи період Реформ, коли європейська академічна музика почала системно викладатися у консерваторіях Китаю. Також окреслено важливу роль перших поколінь китайських вокалістів, що здобували освіту за кордоном і передавали здобутий досвід вітчизняним виконавцям і педагогам. У підрозділі 1.2. «Розвиток вокальної педагогіки та оперно-театральної справи в Китаї» розглянуто розвиток вокальної педагогіки та оперної театральної справи в Китаї. Відзначено взаємний вплив традицій, що сприяв формуванню унікальної вокальної школи. Висвітлено становлення китайської вокальної школи на стику з європейською технікою бельканто. Досліджено вплив італійської, французької та німецької вокальних шкіл на методичку підготовки китайських співаків. Показано, як інтегруються у педагогічну практику китайські традиційні методи звуковидобування, особливо в аспекті дикції, дихання та сценічного руху. Окрему увагу приділено ролі китайських консерваторій і театрів у створенні нової моделі оперного артиста.

2. The 18th century was a remarkable era in the history of opera, characterized not only by a diversity of genres, styles, and compositional techniques, but also by a new approach to the role of opera singers. The outstanding composers of this period, most notably Wolfgang Amadeus Mozart and George Frideric Handel, laid the foundations of an operatic tradition that remains relevant to this day. However, the issue of performance interpretation of these works within the context of contemporary Chinese vocal art remains insufficiently explored. The synthesis of European and Chinese musical traditions in modern performance practice opens new perspectives for musicological research and the practical training of vocalists. Productions of the works by these two titans of operatic art are distinguished by complex musical structures, multifaceted staging solutions, and high

demands on the performers. Chinese opera, which is rooted in deep national traditions, is gradually integrating into the global operatic space, particularly through the adaptation of European opera. The study of the performance features of iconic operas by Wolfgang Amadeus Mozart and George Frideric Handel by contemporary Chinese vocalists makes it possible to identify the characteristic aspects of this process, which renders the dissertation topic both relevant and significant for current musicological research. Research Aim – to identify the vocal and stage-specific features of contemporary Chinese opera art in the context of interpreting operatic works by Wolfgang Amadeus Mozart and George Frideric Handel. Object of Study – the operas of Wolfgang Amadeus Mozart and George Frideric Handel as performed in Chinese opera and vocal practice. Subject of Study – the distinctive features of interpreting the operatic works of Wolfgang Amadeus Mozart and George Frideric Handel in the performances of contemporary Chinese singers. The scientific novelty of the dissertation research lies in its practical contribution to the field of musicology, particularly in the study of the operatic genre and its interdisciplinary approach to exploring the interaction between 18th-century European opera and contemporary Chinese vocal art. Key contributions include the musicological interpretation of the operatic genre within the context of Chinese vocal-stage practice; the first scholarly interpretation of Wolfgang Amadeus Mozart and George Frideric Handel operatic works as performed on Chinese theatrical and festival stages and in the global context; and the implementation of research results in the educational process. The study reveals lesser-known aspects of Western musical influence on Chinese performers, thereby providing deeper insight into cultural exchange and adaptation in music. Research results. Chapter One, “The Formation and Development of the Chinese Vocal School at the Intersection of European and Chinese Performing Traditions”, addresses the establishment of Chinese academic singing in the context of both European and Chinese performance schools. It highlights the complexity of this process, shaped by sociocultural influences. Subsection 1.1, “Vocal Art of the 18th Century in the Formation of Chinese Academic Singing”, focuses on the historical context, analyzing how 18th-century musical traditions influenced the development of Chinese academic vocalism. It outlines the transitional period in which the Chinese musical scene began to adapt European traditions. The section examines historical interactions between Chinese musicians and European missionaries, which impacted the perception and gradual introduction of Western elements into Chinese performance practices. The adaptation process is traced through key stages, including the Reform era, when European classical music began to be systematically taught in Chinese conservatories. The contribution of the first generations of Chinese vocalists trained abroad is also emphasized. Subsection 1.2, “Development of Vocal Pedagogy and Opera Theatre in China”, investigates the development of vocal pedagogy and operatic theatre in China, underscoring the mutual influence of traditions that led to the emergence of a unique vocal school. It details how Chinese singing techniques integrated with European bel canto traditions and how Italian, French, and German vocal schools influenced Chinese vocal training. It also analyzes how traditional Chinese vocal methods, particularly in diction, breath control, and stage movement, are incorporated into pedagogical practices. Special attention is given to the role of Chinese conservatories and theatres in shaping a new model of the opera performer. Subsection 1.3, “Research Trends in the Study of Chinese Academic Vocal Art”, outlines scholarly work examining the transformation of Chinese vocal performance. It identifies major problems and methodological approaches in the interpretation of European classical works.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ма Юйцзяо. Роль вокально-оперного мистецтва XVIII століття у формуванні китайської академічної школи співу // Музичне мистецтво і культура. 2021. Вип. 1(32). С. 371–379.
- Ма Юйцзяо. Стан вокальної педагогіки та концертно-театральної справи в Китаї першої половини XX століття // Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 66, том 2. С. 84–89.
- Ма Юйцзяо. Місце китайських академічних співаків у соціокультурному просторі України // Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 73, том 2. С. 157–160.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Давидова Оксана Миколаївна

2. Oksana Davydova

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6484-6297

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гармель Оксана Володимирівна

2. Oksana Garmel

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6817-7038

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=P_2P7NcAAAAJ&hl=ru&oi=ao

Повне найменування юридичної особи: Київська муніципальна академія музики імені Р.М. Глієра

Код за ЄДРПОУ: 02214923

Місцезнаходження: вул. Л. Толстого, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчук Ігор Борисович

2. Ihor B. Savchuk

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6882-3404

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: GNM-7282-2022;

<https://scholar.google.com/citations?user=KN8bAwkAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Путятницька Ольга Вікторівна

2. Olha V. Putiatytska

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9897-705X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Артем'єва Віра Борисівна
2. Vira Artemieva

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7576-3609

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Копиця Маріанна Давидівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Копиця Маріанна Давидівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна